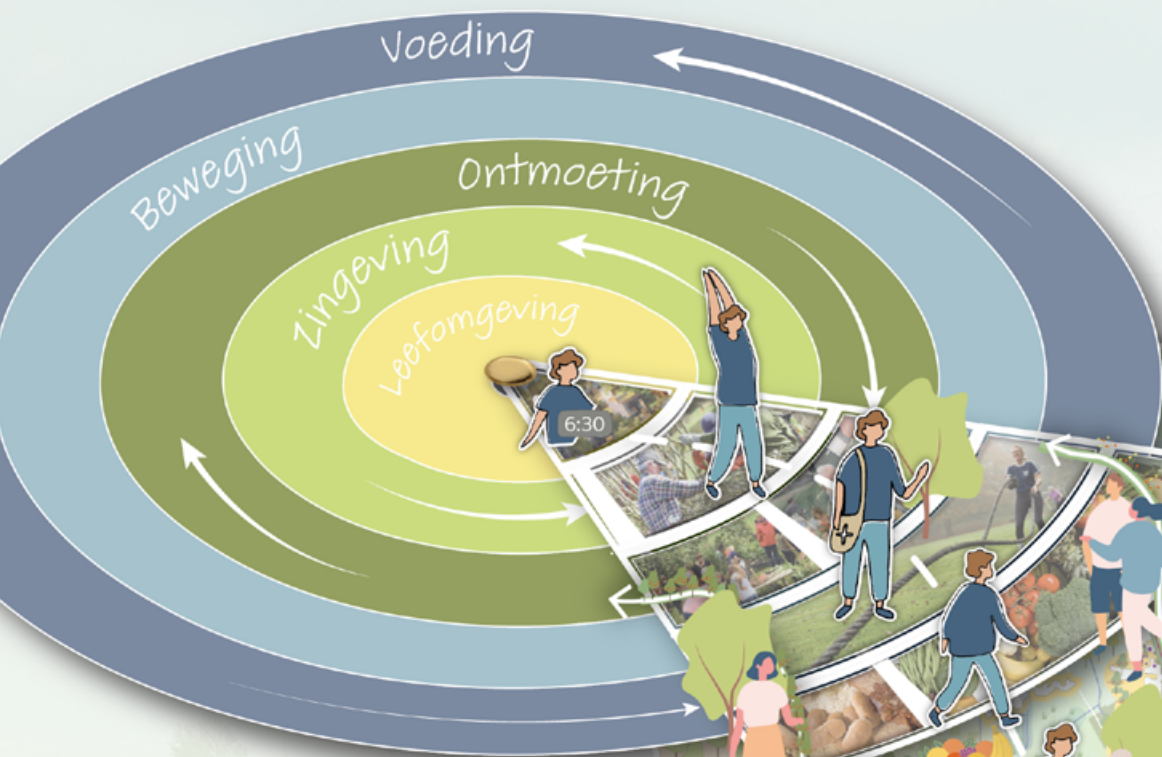

De Gezonde Draai

MooiMaasVallei

De gezonde draai

Een nieuwe schijf van 5! Als leidraad voor een gezond en gelukkig leven. Een schijf die de regio en de dorpen fysiek én sociaal verbindt met het voedsellandschap en de producenten. Daarmee geven we maatschappelijk letterlijk een nieuwe -gezonde- draai aan onze omgeving.

De gezondheidsparadox

We weten wel hoe we gezond(er) kunnen leven. Maar veel mensen doen het niet. De relatie met ons agrarisch platteland is ver weg en onpersoonlijk (we kopen voedsel in de supermarkt) en voor een wandeling rijden we naar het bos. Veel dorpen in MooiMaasland zijn relatief stenig en de landbouw rond het dorp is intensief. **We hebben gezondheid op afstand gezet.**

Er zijn talloze initiatieven rond de dorpen voor ommetjes, klompenpaden, lokale producten en natuurinclusieve landbouw, maar steeds kleinschalig. Het bereikt niet

iedereen. Hoe meer geïnvesteerd wordt in gezonde initiatieven, des te meer opties heeft een kleine groep geïnteresseerden en des te groter de gezondheidsverschillen in de samenleving. Mensen met lage inkomens bereiken we niet. **Deze gezondheidsparadox moeten we doorbreken.**

Ook agrariërs ervaren een paradox. Zolang mensen niet meer betalen voor voedsel is de transitie niet betaalbaar. We willen oplossingen die de voedselproductie structureel kunnen verbeteren.

Voorbeelden van initiatieven:

Oogsten van
Gezondheid

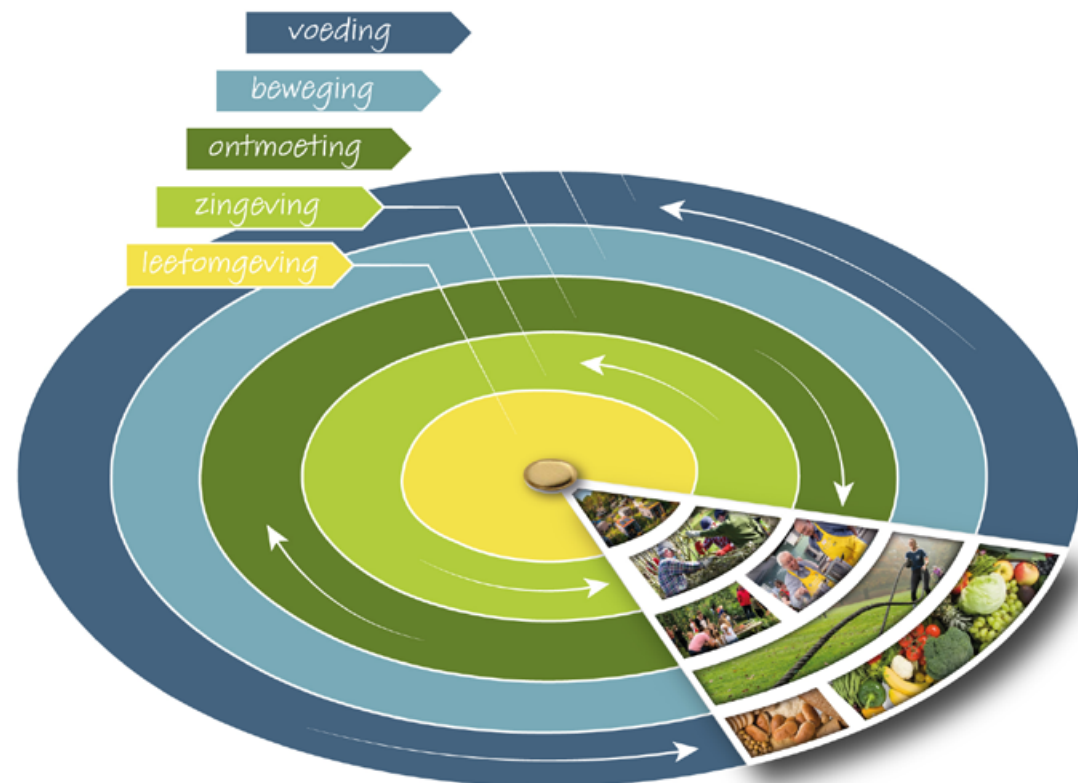

Land
van
Ons

Boer zoekt Buur!

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

Gezondheidsadvies voor je dag

Gezonde keuzes dichtbij

De nieuwe schijf van 5 biedt gezonde keuzes, die uitgaan van wat bij je past. Is niet eenzijdig gericht op **voeding** of **bewegen**, maar koppelt dit aan **zingeving**, **ontmoeting** en de **leefomgeving**. Mensen bewegen niet omdat anderen dat tegen ze zeggen, maar omdat ze zelf ervaren dat het anders kan. En dat doe je samen. Deze betrokkenheid zorgt voor nieuwe afzet bij agrariërs met een duurzame productie, geeft een fundament aan de landbouwtransitie en sluit aan bij ideeën en talenten die inwoners hebben. Iedereen maakt hierin een eigen -gezonde- draai.

Daarvoor is nodig:

- Een beleefbaar agrarisch landschap waar inwoners graag komen.
- Betrokken inwoners in alle lagen van de samenleving.
- Voldoende afzet van gezond voedsel van lokale boeren.

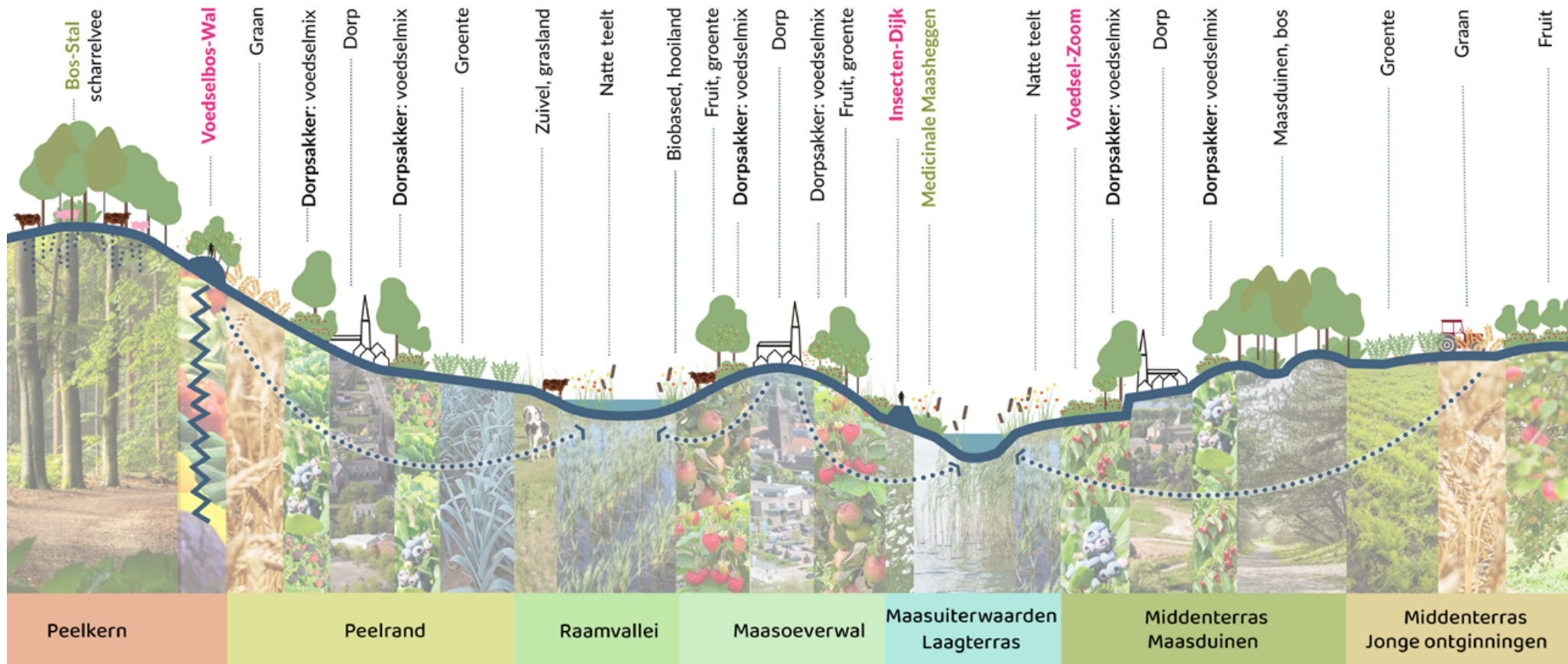
Met de gezonde draai brengen we contrasten in het landschap terug. Voedselproductie op de juiste plek geënt op het natuurlijke bodem- en watersysteem is de motor achter dit beleefbare landschap. Dat voedsellandschap kent een mix aan teelten. Met meer plantaardige teelten en minder dieren werken we in de Peelkern aan een gezonde bodem. Voedselbossen met diepwortelende bomen en eetbare gewassen zorgen voor bodemverbetering

Noah geeft een gezonde draai aan zijn dag

en houden water vast. Varkens, koeien, geiten en schapen woelen de bodem los en verrijken de zandgronden met hun poep. In de **Raamvallei**, **Maasuitwaerden** en **het Laagterras** heeft water weer ruimte. Hier vinden we natte teelten en hooi- en

graslanden, grazen koeien en waterbuffels. **De Natte Raamvallei** geeft tegendruk aan de kwelstroom vanuit De Peel.

Drie lange lijnen in het landschap

Drie lange lijnen accentueren de contrasten in het landschap en maken ze beleefbaar. Deze lijnen zijn toegankelijk, knopen de dorpen op de Peelrand, de oeverwal en het Maasterras aan elkaar en leveren voedsel en gezondheid:

- **Voedselbos-Wal** tussen Peelkern en Peelrand, die het afstromende water laat infiltreren.
- **Insecten-Dijk** langs de Maas met een explosie aan bloemen en kruiden. Een broedkamer voor bestuivers!
- **Voedsel-Zoom** tussen Midden- en Laagterras met een medicinale mantel- en zoomvegetatie.

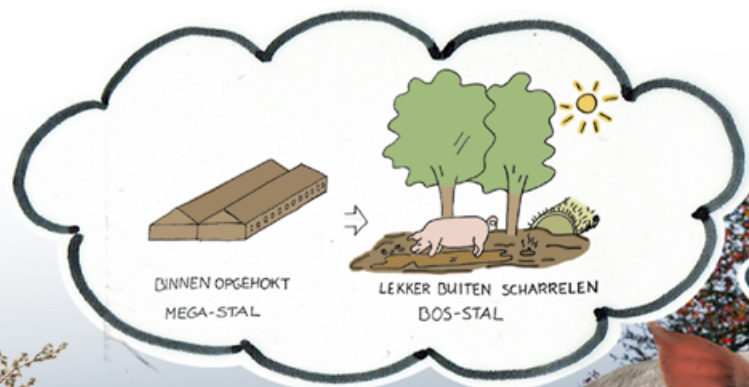
Voedsel-Zoom

Voedselbos-wal

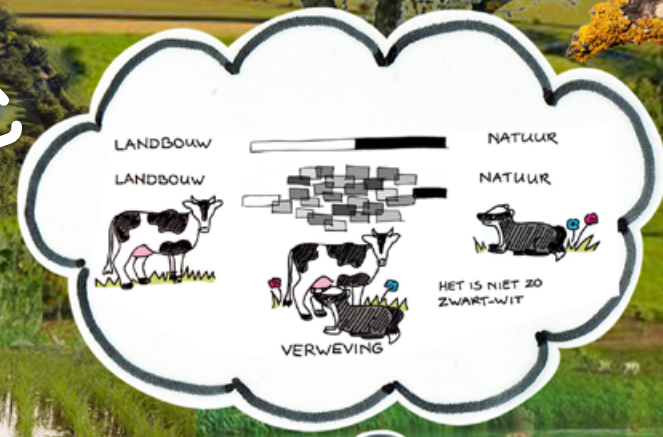
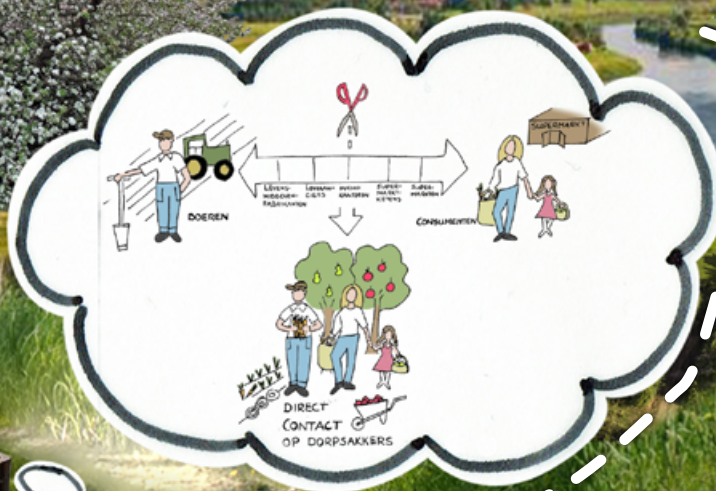
De 5 schijven

Voeding

Een landbouwtransitie waarbij voedsel wordt geproduceerd waar dit het beste kan. Met het water- en bodemsysteem mee. Meer plantaardig. Bijdragend aan een gezonde omgeving.

Varken

Bewoners

Boer

voeding

Beweging

Volop ruimte voor beweging rond en tussen dorpen. Het buitengebied is weer om in te wandelen, fietsen, sporten etc.

Ontmoeting

Sociale verbanden in de dorpen. Samen maken en nuttigen van gezond voedsel verbindt en vergroot het bereik.

Zingeving

Mensen floreren en kunnen veranderen als ze ertoe doen, als hun bijdrage gezien wordt.

Leefomgeving

Een fatsoenlijk dak boven je hoofd, een prettige plek en leefomgeving Om open te staan voor verandering moet de basis op orde zijn.

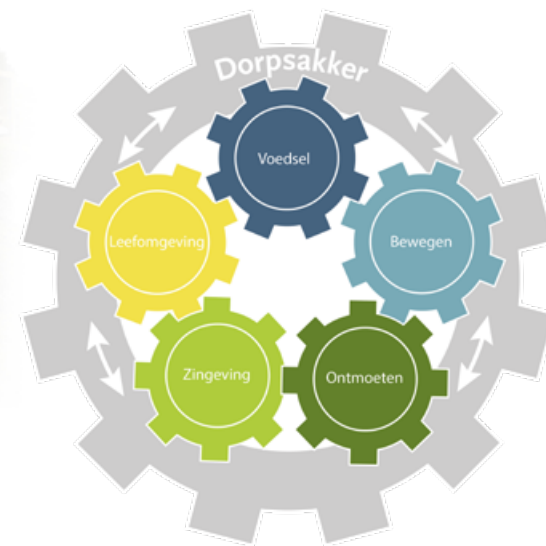
De dorpsakker als vliegwiel

Agrariërs stappen in de landbouwtransitie als het betaalbaar is en de afzet geborgd is. Dat vraagt betrokken inwoners. Betrokkenheid ontstaat als je voelt hoe het is om gezond voedsel te produceren, als je zelf bijdraagt én je de boeren weer kent.

Als vliegwiel voor deze transitie ontwerpen we dorpsakkers van 2-5 hectare groot. Dit zijn schakels tussen de transitie van de landbouw en gegarandeerde vraag naar betaalbaar lokaal voedsel.

Met een dorpsakker bouwen inwoners aan het landschap én gezond eten. Maar de akker is meer; speelplaats voor kinderen, een plek voor tiny-houses waar jongeren, speedzoekers of arbeidsmigranten etc. Het is een netwerk. Iedereen die wil bouwt mee aan de dorpsakker en eet mee van de opbrengst. Betaalbaar en gezond, zelf en samen gecreëerd. Iedereen vindt een project op de dorpsakker om een zingevend bijdrage te leveren en iedereen kent iemand die profiteert.

De dorpsakker levert gezond eten voor scholen en eenzame ouderen. Agrariërs dragen bij met hun kennis-en-kunde én kunnen hun producten zonder tussenkomst van winkels afzetten.

Een gezonde draai voor de regio

De dorpsakker kan uitgroeien tot schakel tussen de agrarische omgeving en het sociaaleconomisch leven in het dorp. Een coöperatief systeem waarbij agrariërs een eerlijke prijs ontvangen en voedsel betaalbaar blijft door een vouchersysteem. In ruil voor diensten krijg je betaalbaar voedsel.

Vervolgaanpak

Onze aanpak is een combinatie van ontwerpen én bouwen aan een netwerk van organisaties. We beginnen lokaal en werken het idee uit tot een regionale menukaart voor alle dorpen. De Schijf van 5 werken we uit als motivatietool. We zien de volgende stappen:

1. Conferentie waarin we:
 - a. Het idee pitchen aan het voltallige burgerbeeraad en talloze maatschappelijke organisaties.
 - b. Brainstormen over kansrijke plekken en functies voor de dorpsakker
2. We brengen met de kansrijke eigendommen in beeld en ontwerpen een aantal varianten met kansrijke dorpsakkers (b.v. van een gemeente, woningcorporatie of stoppende boer). We kiezen een plek voor een pilot.
3. Organisatie van ontwerpatelier met workshops voor de dorpsakker, uitwerking van een groene lijn en routes tussen dorp en buitengebied. Bovendien organiseren we een workshop voor boeren en burgers voor nieuwe verbindende activiteiten.
4. Opstellen van een ontwerp voor de akker en de relatie met omgeving en groene lijn. Vertaling naar een menukaart voor de dorpen.
5. Slotconferentie ontwerpfase om de menukaart te presenteren.

